

TARKASTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2010 vp

Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus eduskunnalle vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2009 Loviisan kunnallisvaaleissa

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä kesäkuuta 2010 lähettänyt tarkastusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Valtiontalouden tarkastusviraston kertomuksen eduskunnalle vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2009 Loviisan kunnallisvaaleissa (K 16/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- pääjohtaja, OTT Tuomas Pöysti, Valtiontalouden tarkastusvirasto, eduskunta
- tilintarkastuspäällikkö, JHTT Jaakko Eskola, Valtiontalouden tarkastusvirasto, eduskunta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valtiontalouden tarkastusvirasto on valvonut vuoden 2009 Loviisan kunnallisvaaleissa ehdokkaan vaalirahoituksesta annetussa laissa (273/2009; jäljempänä vaalirahoituslaki) säädetyn vaalirahoituksen ja vaalikampanjan kulujen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista laissa säädetyllä tavalla. Vaalirahoituslain 10 §:n 3 momentin nojalla tarkastusvirasto on antanut valvonnastaan eduskunnalle erillisen kertomuksen kesäkuussa 2010.

Tarkastusviraston mukaan kaikki vuoden 2009 Loviisan kunnallisvaalien ilmoitusvelvolliset eli valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valitut ovat jättäneet vaalirahoituslaissa säädetyn vaalirahoitusilmoituksen. Ilmoitusvelvollisia oli yhteensä 121 henkilöä.

Vaalirahoituslain mukaiseen määräaikaan mennessä ilmoitusta ei ollut jättänyt 22 ilmoitusvelvollista. Tarkastusvirasto kehotti heitä laatimaan ja toimittamaan vaalirahoitusilmoituksen

sa tarkastusvirastolle. Ensimmäinen kehoitus toimitettiin 5.1.2010 seitsemälletoista ilmoitusvelvolliselle ja toinen kehoitus saantitodistuksella 26.1.2010 neljälle ilmoitusvelvolliselle. Yhden ilmoitusvelvollisen osalta käynnistettiin uhkaskoprosessi, joka kuitenkin raukesi, koska ilmoitusvelvollinen jätti vaalirahoitusilmoituksensa.

Ilmoitusten käsittelyn ja tarkastusten yhteydessä tarkastusvirasto kehotti 43 ilmoitusvelvollista täydentämään tai korjaamaan tekemäänsä ilmoitusta. Korjaukset liittyivät pääsääntöisesti puutteisiin kulujen tai rahoituksen erittelytiedoissa. Kokonaisuutena ilmoitusten täydentämiseen johtaneita puutteita voidaan pitää vähäisinä.

Tarkastusvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että ilmoitusten käsittelyn ja tarkastusten yhteydessä tarkastusviraston tietoon ei ole tullut seikkoja, joiden perusteella virastolla olisi ollut syytä ryhtyä vaalirahoitusilmoitusten oikeelli-

suuden tarkempaan selvittämiseen. Tarkastusvirastolle ei ole myöskään tehty kanteluja vuoden 2009 Loviisan kunnallisvaalien vaalirahoitusilmoituksista.

Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, ettei vaalirahoituksen valvonta heikennä tarkastusviraston edellytyksiä hoitaa asianmukaisesti sille perustuslaissa säädettyä valtiontalouden ylimmän ulkoisen tarkastuksen tehtävät. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että Loviisan kunnallisvaalien vaalirahoitusilmoituksista paperimuodossa tuli 49 vaalirahoitusilmoitusta. Tämä on 41 prosenttia kaikista vaalirahoitusilmoituksista. Tarkastusvaliokunta toivoo, että ilmoitusvel-

volliset oppisivat luottamaan sähköiseen menettelyyn ja käyttämään sitä enenevässä määrin. Tämä tekisi tehtävän hoitamisesta sujuvamman ja myös vähentäisi siihen tarvittavia resursseja tarkastusvirastossa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella tarkastusvaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi kannanoton,

että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Ahde /sd
vpj. Klaus Pentti /kesk
jäs. Risto Autio /kesk
Pertti Hemmilä /kok
Erkki Pulliainen /vihr

Petri Salo /kok
Kari Uotila /vas
Pekka Vilkuna /kesk
Raimo Vistbacka /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Matti Salminen.